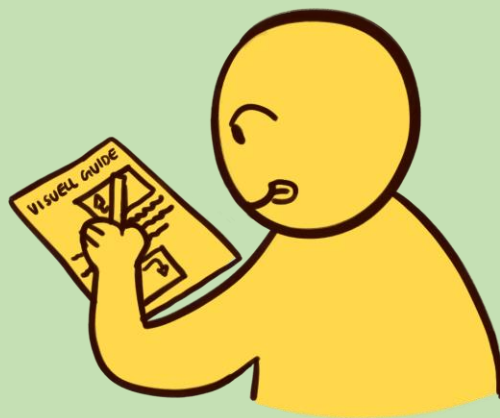

Slik lager du en visuell guide tilpasset din avdeling

-en Gjør det selv-guide

fra prosjektgruppen «Visuelle guider for avdeling for radiologi
ved Stavanger universitetssykehus»

august 2024

Forord

Innkallingsbrev og informasjon om forberedelse til timeavtalen forteller pasienten om tid, sted og om eventuelle forberedelser til selve undersøkelsen. For pasienter med kognitiv funksjonsvariasjon er ikke dette nok. De kan for eksempel ha behov for å vite hvordan venterommet ser ut, om det er mye lyd i lokalene eller om undersøkelsen eller behandlingen medfører støy. Mangelen på denne type informasjon vil gi pasienten en tilleggsbelastning i form av uro og bekymring, og fratrar dem muligheten til å forberede seg på sine egne premisser og å ta de forhåndsregler de trenger.

Pasienter med kognitiv funksjonsvariasjon møter du hver eneste dag, hele året. Ved hjelp av denne Gjør det selv-guiden kan du lage en visuell guide som er tilpasset din arbeidsplass, og dermed møte denne pasientgruppen på en bedre måte.

Hva er en visuell guide, og hvorfor skal vi ha en?

En visuell guide er en serie bilder med enkel tekst som beskriver et område, en bygning eller en situasjon. Guidene kan være en støtte for pasienter og pårørende som har behov for å forberede seg i forkant av en time på sykehuset. Visuelle guider er ment som et tillegg til informasjonen i innkallingsbrevet og annen søkbar informasjon på sykehusets nettsider.

Hvilke fordeler har det for avdelingen?

En pasient som har fått forberedt seg godt nok i forkant, vil møte med større overskudd og er mer mottagelig for undersøkelse og behandling. Dersom pasienten er overveldet av sanseinntrykk og uro, kan det bli vanskelig å få utført undersøkelse og behandling på en god måte. Alle avdelinger i Norge har denne pasientgruppen innom hver eneste dag, hele året. Visuelle guider bidrar til å forbedre kunnskapen om behovene til denne pasientgruppen, samtidig som de hever kvaliteten på behandlingen og undersøkelsene avdelingen tilbyr.

Hvilke fordeler har det for pasienten og pårørende?

Pasienten får begynt prosessen med å forberede seg til timen allerede før hjemmet forlates, og dette kan bidra til at pasienten opplever mer kontroll over situasjonen. Etter en ok opplevelse vil det bli lettere for pasienten å følge opp eventuelle kontroller og behandlinger, noe som er helsemessig positivt. Visuelle guider kan også bidra til at pårørende som skal følge pasienten, føler seg tryggere i møte med sykehuset.

Kvalitetssikring

Det er ikke tilstrekkelig å bare knipse bilder ukritisk, legge dem ut på internett og så kalle det tilrettelegging, på samme måte som det ikke er nok å legge ut noen planker på en trapp og kalle det en rullestolrampe. En rullestolrampe må være kvalitetsvurdert for å sikre at den faktisk er funksjonell for brukerne. Vi må ha en tilsvarende tilnærming når vi utformer en visuell guide.

I arbeidet med visuelle guider for Avdeling for radiologi ved SUS Våland, rekrutterte vi en brukergruppe med nødvendig erfaringskompetanse. Dette for å få en gjennomgang og kvalitetssikring av materialet.

Vi har også nevrodivergens representert i prosjektgruppen. Denne kombinasjonen har gitt oss grundige guider, og dermed et godt grunnlag til å lage denne Gjør det selv-guiden.

Ikke alle arbeidsplasser i helsevesenet har mulighet til å få noen i målgruppen til å kvalitetssikre guiden. En alternativ løsning er da å la noen som ikke er lommekjent i området eller i bygget, "gå løypa" for å finne punkter som kan forbedres.

Husk at kvalitetssikring er avgjørende for at guiden skal bli nyttig for målgruppen.

Forarbeid

Før du starter det spennende arbeidet med å tilpasse en visuell guide til din arbeidsplass, kan du ta en kikk på lenkene nedenfor.

Her kan du hente ideer og inspirasjon ved å se hvordan andre har laget visuelle guider.

- [Visuelle guider for Avdeling for radiologi ved Stavanger Universitetssykehus](#)
- [Sykt Tuft, Norge](#)
- [Wellcome Collection, England](#)
- [Hampshire County Council, England](#)
- [Museum of Contemporary Art, Australia](#)

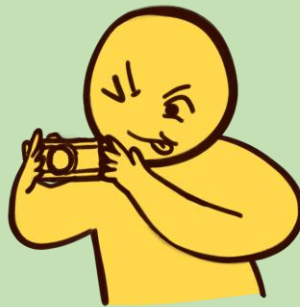

Du må også kontakte Kommunikasjonsavdelingen og den som er ansvarlig for arbeidsplassen din sin nettside ved sykehuset der du jobber, slik at de kan bistå deg med å legge guiden inn på nettsiden. Lege/tannlegekontor må ta kontakt med den som er ansvarlig for deres nettside.

Hvordan bør bildene tas?

Bilder tatt med en moderne smarttelefon kan ha god nok kvalitet, slik at innleie av fotograf trenger ikke være nødvendig.

- Bildene bør tas i landskap og i omtrent brysthøyde.
- Guiden bør begynne med et bilde av bygget, og fortsette helt inn til og med behandlingsrom.
- Bildene tas i den retningen pasienten vil se området eller kommer inn i rommet, så langt dette er mulig.

- Vurder om bildene skal inneholde mennesker eller ikke. Vi valgte å ta bilder uten mennesker i guidene våre, siden personalet vårt går i turnus. I stedet har vi brukt formuleringer som «Her treffer du en helsesekretær ...» og «Radiografen vil ...» for å formidle at pasienten vil møte personale, men uten å gi inntrykk av at de vil bli møtt av spesifikke personer. Nøytrale bilder skaper større forutsigbarhet.
- Presenter behandlingsrom slik det vil se ut når pasienten ankommer. Dersom dere har flere rom som er ganske like hverandre, velg ett av dem.
- Forsøk å få relevante skilter med på bildene.
- Legg retningspiler inn i bildene der dette er nyttig.

Hvilken informasjon bør du ta med?

Bruk et enkelt og nøytralt språk, husk at pasienten ikke er kjent med «helse-sjargong». Guidene bør også være tilgjengelige på flere språk.

- Hvordan kommer man dit? Legg ved linker til ruteinformasjon og nærmeste holdeplass for offentlig kommunikasjon.
- Info om parkeringsmuligheter.
- Info om ankomstregistrering og betaling.
- Hvilke yrkesgrupper møter man, og hvem utfører hva på avdelingen/poliklinikken?
- Blir det støy mens undersøkelsen pågår/lager utstyret lyd?
- Vil personalet ta på pasienten under undersøkelsen?
- Innebærer det ubehag/smerter? Kan ubehaget lindres og hvordan?
- Er det mye støy i gangene og ventesonene?
- Er det mulig å skjerme seg for eventuell støy?
- Er det rolige områder tilgjengelig dersom man trenger å hente seg inn?
- Er hjelpemidler (skohorn og lignende) tilgjengelig?
- Er det handicap-toaletter tilgjengelig og hvor?

Hvordan formidle til pasienten at visuelle guider er tilgjengelig

Informasjon om de visuelle guidene bør ligge synlig og lett tilgjengelig på poliklinikkens nettside. Det kan også legges inn et avsnitt i innkallingsbrevet med link eller nettadresse til nettsiden.

Eksempel:

Visuelle guider

Visuelle guider kan bidra med å gjøre besøket hos oss mer forutsigbart.

Har du behov for å bli kjent med omgivelsene før du kommer til timen din, kan du se gjennom den visuelle guiden som er aktuell for deg her: <https://sus.no/1011>.

Har du vært i utlandet?

NB! Har du arbeidet i helsetjenesten, fått tannbehandling eller fått behandling på legevakt eller sykehus utenfor

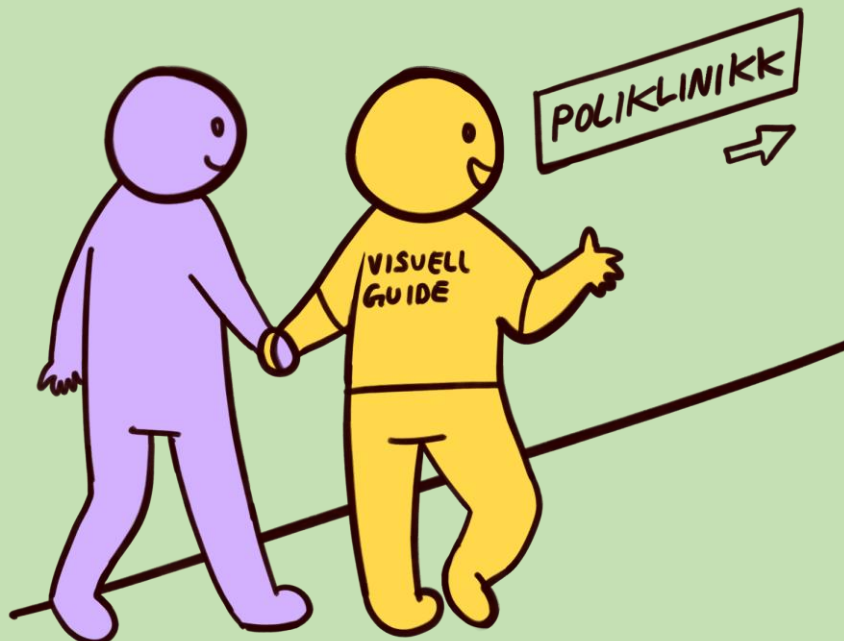
Etterord

Nå har du fått noen gode tips om hva du kan ha med i en guide tilpasset din arbeidsplass.

Sjekk med jevne mellomrom om det er gjort endringer i omgivelser, lokaler og annet, som krever at guiden må oppdateres. Dersom du har guider på flere språk, husk å oppdatere disse også.

Du er velkommen til å dele denne guiden med andre sykehus og institusjoner som ønsker å være mer inkluderende for denne pasientgruppen.

For SUS: Bilder av fellesområder og tekst til disse kan lånes av prosjektgruppen.

Så enkelt kan det være!

